

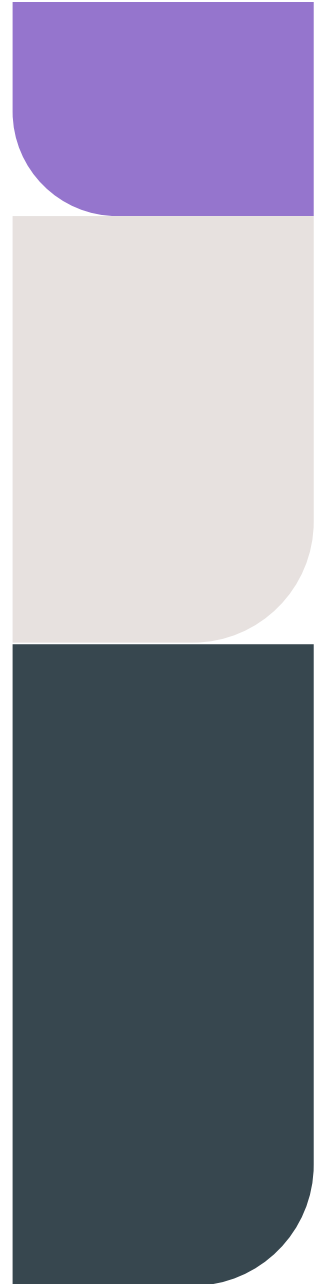
Regionala pensionärsrådet 9 november

Tema Kollektivtrafik och infrastruktur

Sofia Hellberg, infrastruktur- och kollektivtrafikchef

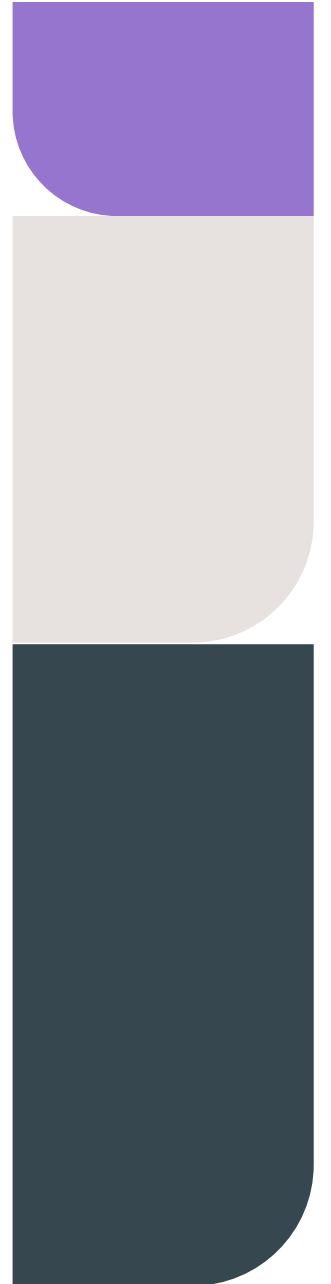
Lite om organisationen

- Infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden är ledande politiskt organ inom dessa frågor
- Beredningen för hållbar utveckling, Regionstyrelsen, Regionfullmäktige
- Koncernstab Regional Utveckling, Avdelningen Regional samhällsplanering
- Bolaget Västtrafik

På agendan idag

- Introduktion till VGR arbete med kollektivtrafik och infrastrukturfrågor
- Seniorererbjudandet
- Dialog om trafikförsörjningsprogrammet för Västra Götaland
- Öppet för frågor

Västra Götalandsregionen är:

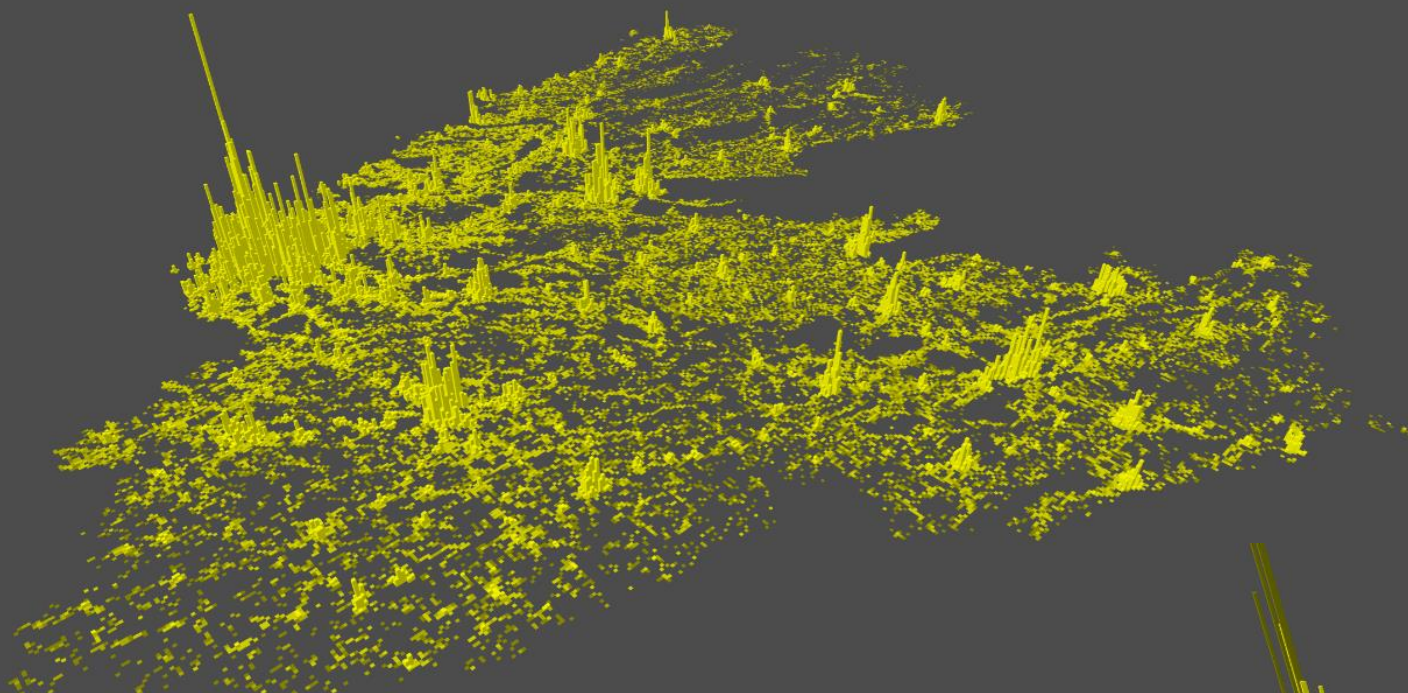
**Planupprättare
regional
transport-
infrastruktur**

**Regional aktör
broadbands-
utbyggnad**

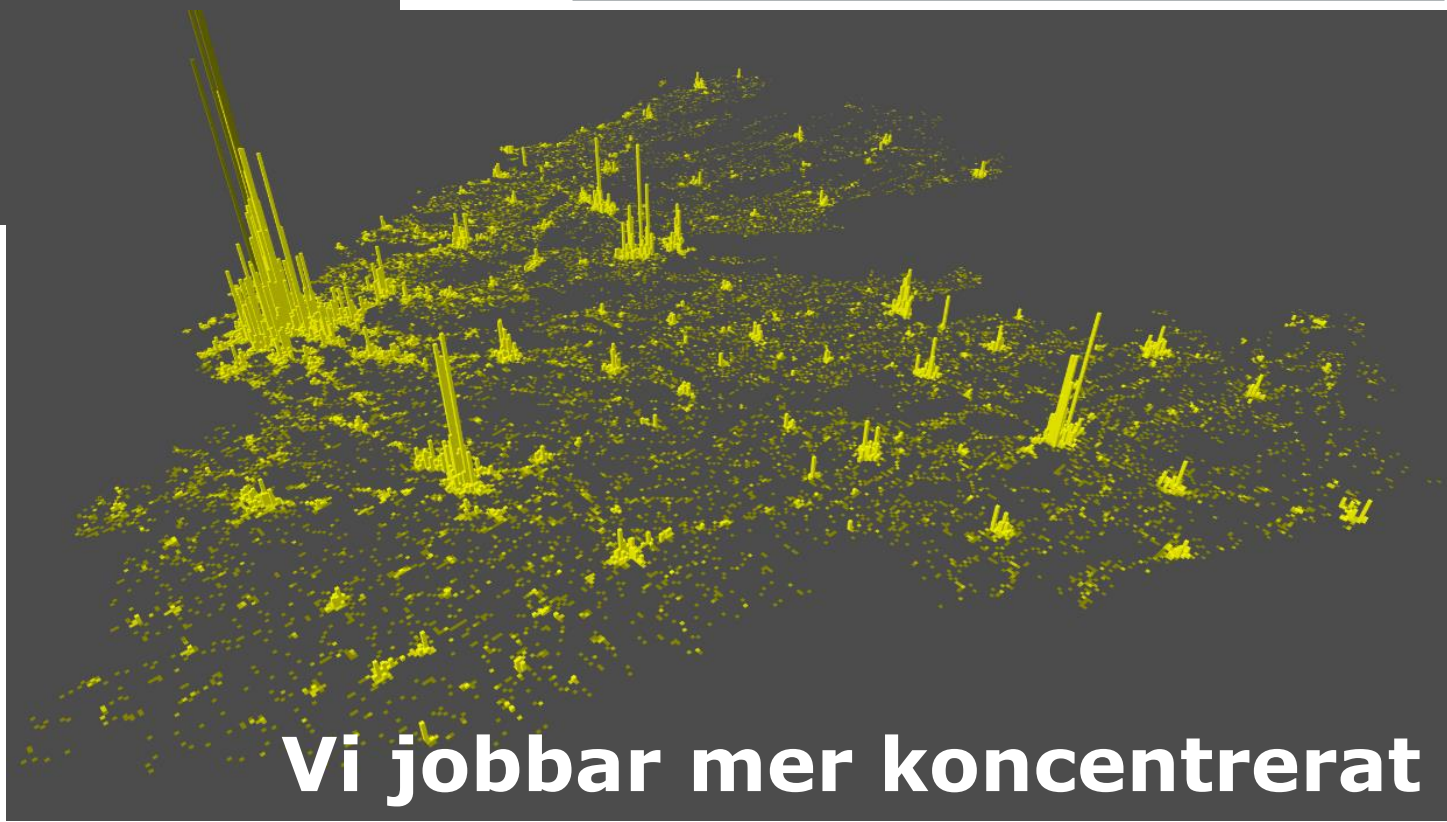
**Regional
kollektivtrafik-
myndighet**

Vi bor utspritt...

Befolkning: 1,74 miljoner
Yta: 23 940 km²
72,9 inv/km²

49 kommuner
Dals-Ed: 4 650
Göteborg: 596 850

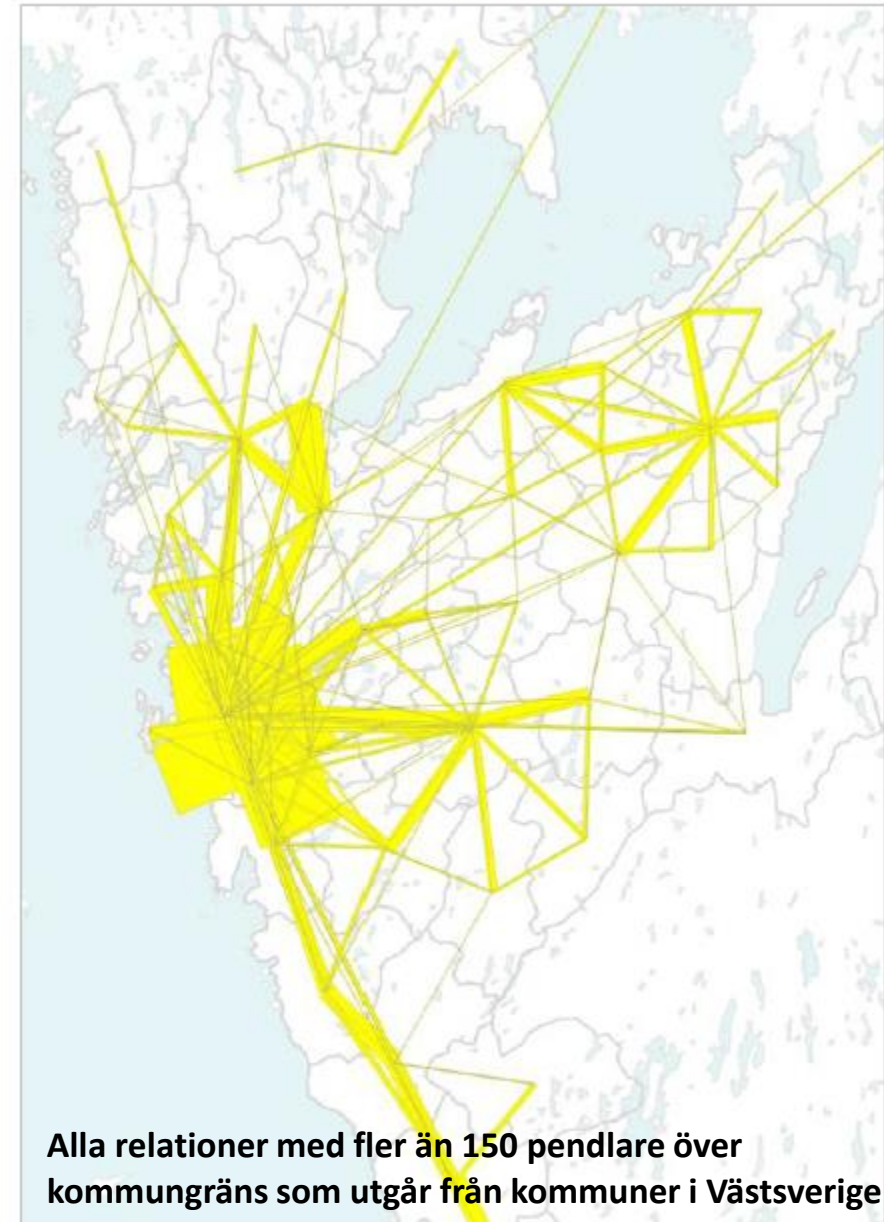
Vi jobbar mer koncentrerat

Var bor de äldre?

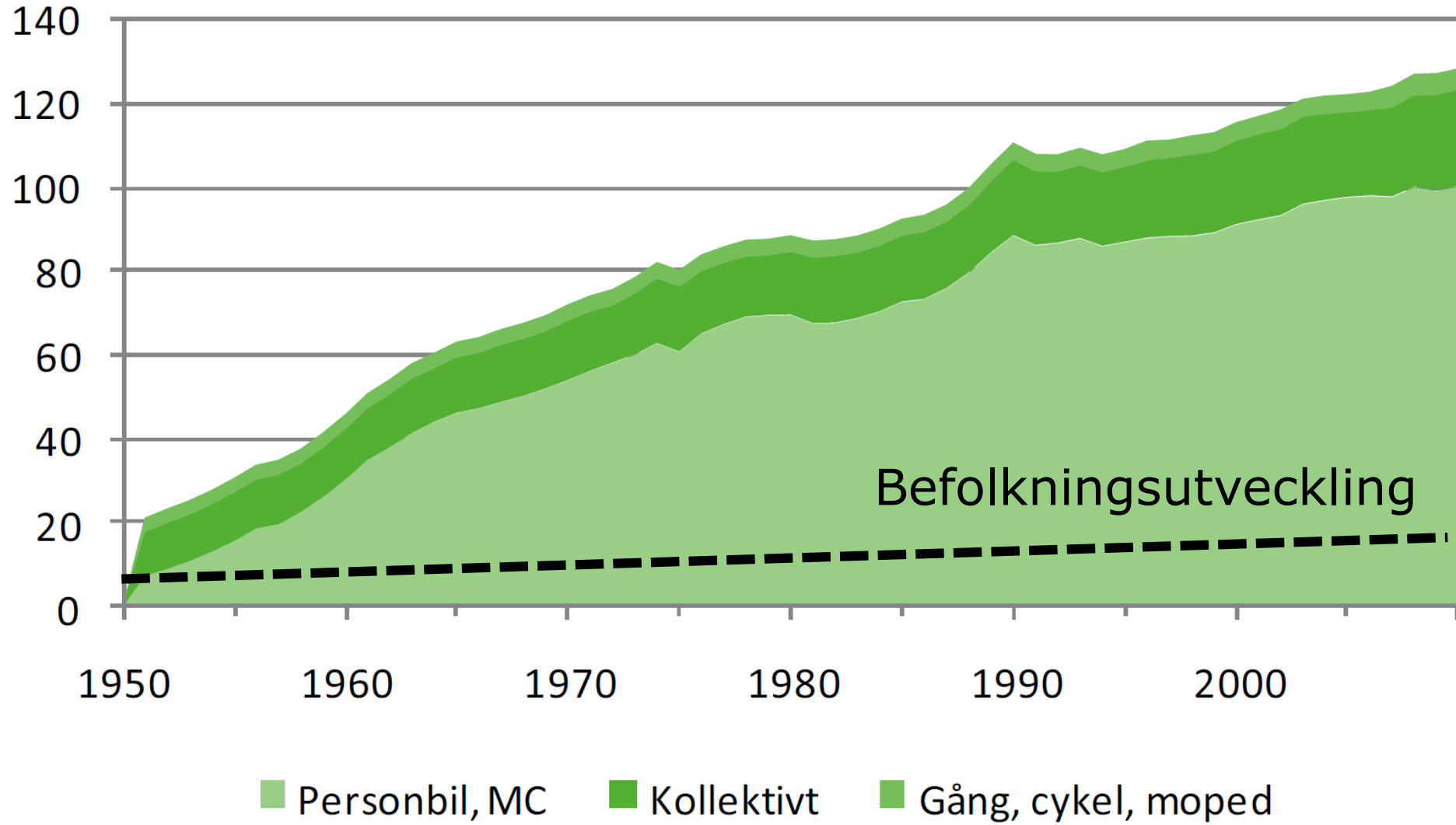

Många arbetspendlar

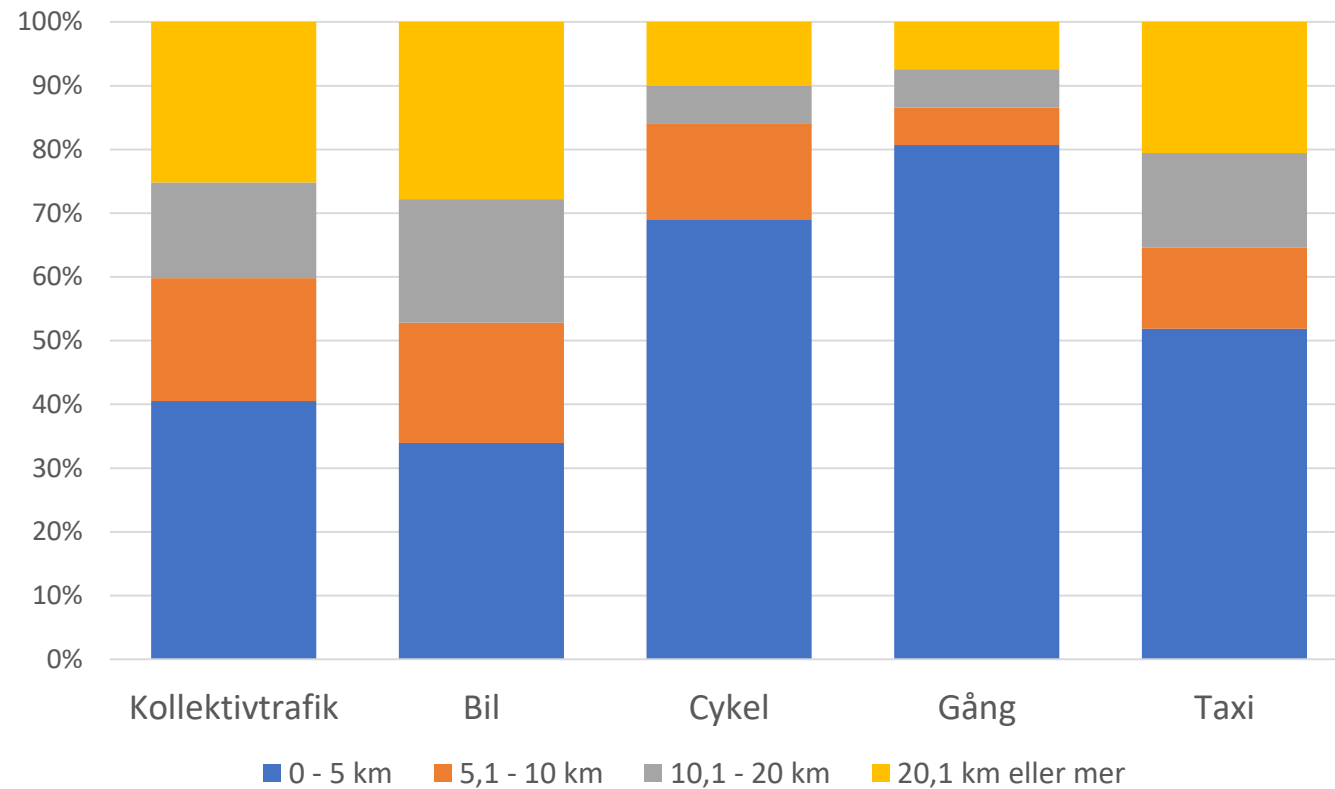
- ✓ Funktionella geografin växer - gränser suddas ut
- ✓ Pendling sker i huvudsak till och från regionala centrum
- ✓ Mycket stora strömmar kring Göteborg
- ✓ I hög grad enkelriktad pendling
- ✓ Utmaning att skapa resurseffektivitet

Vi reser allt mer (personkilometer)

Många korta resor, ca 40 % under 5 kilometer

YDA 348

NCP 485

OPX 061

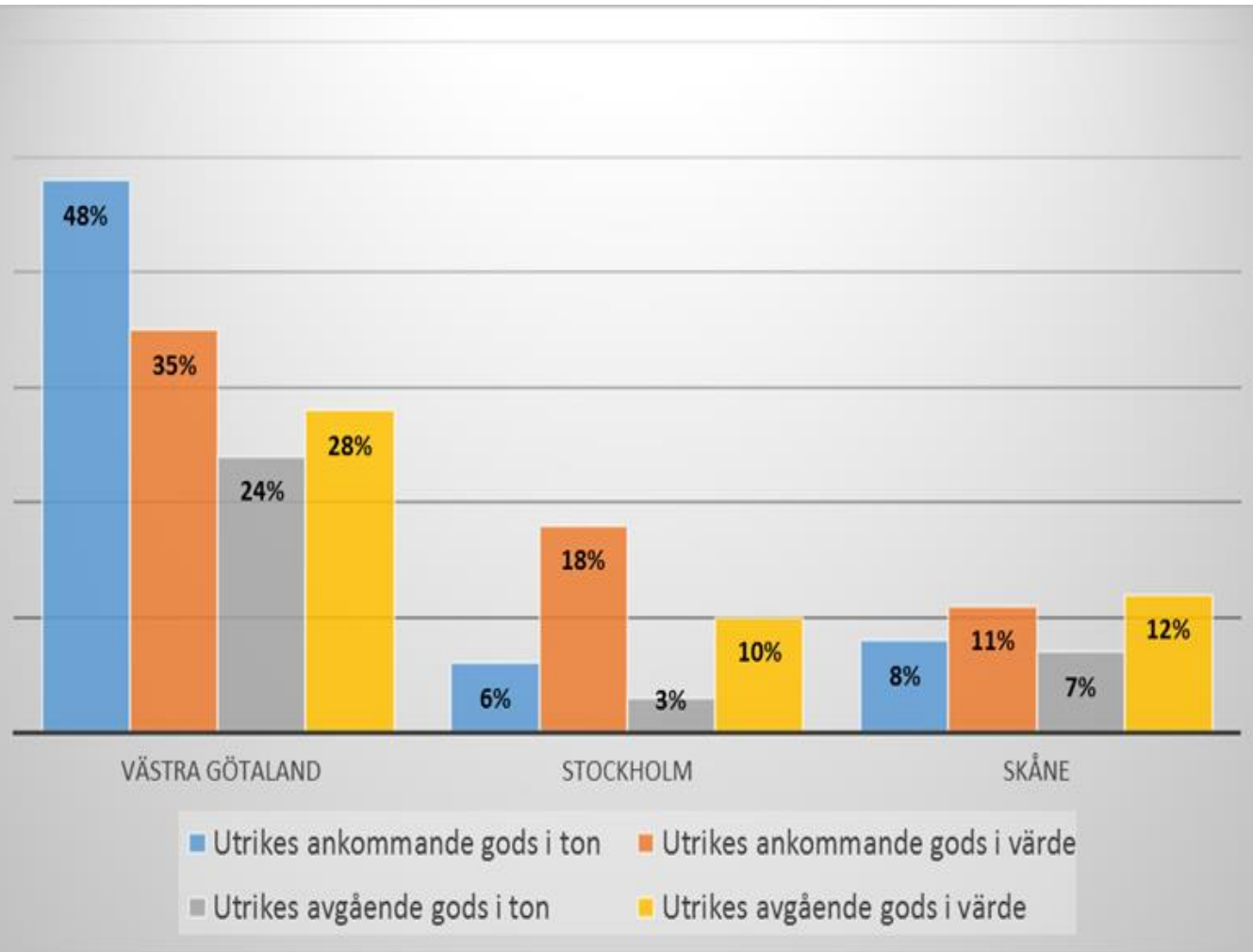
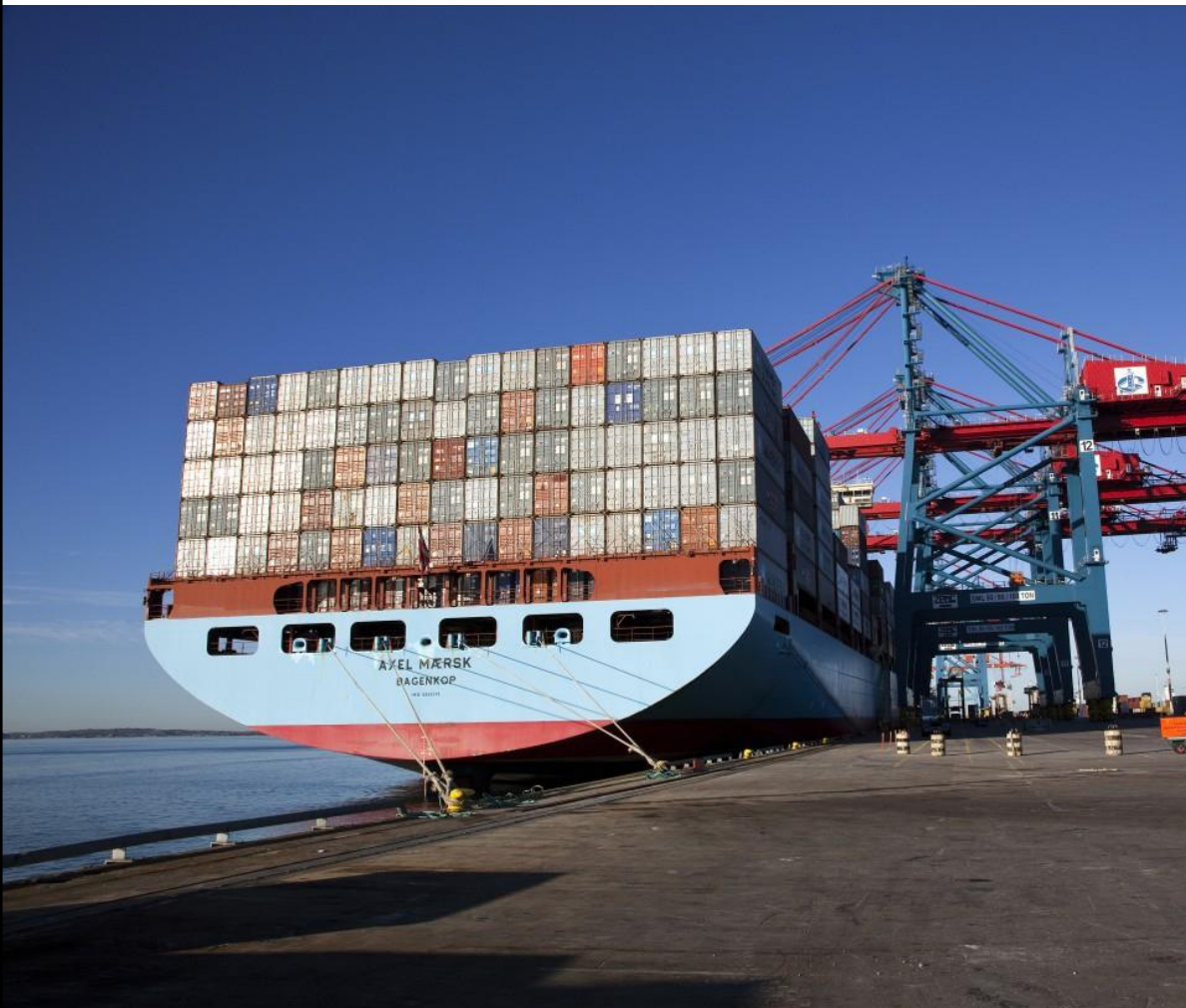
52 Linnéplatsen

KEOFA

OSM 110

Sveriges gods-och logistikregion

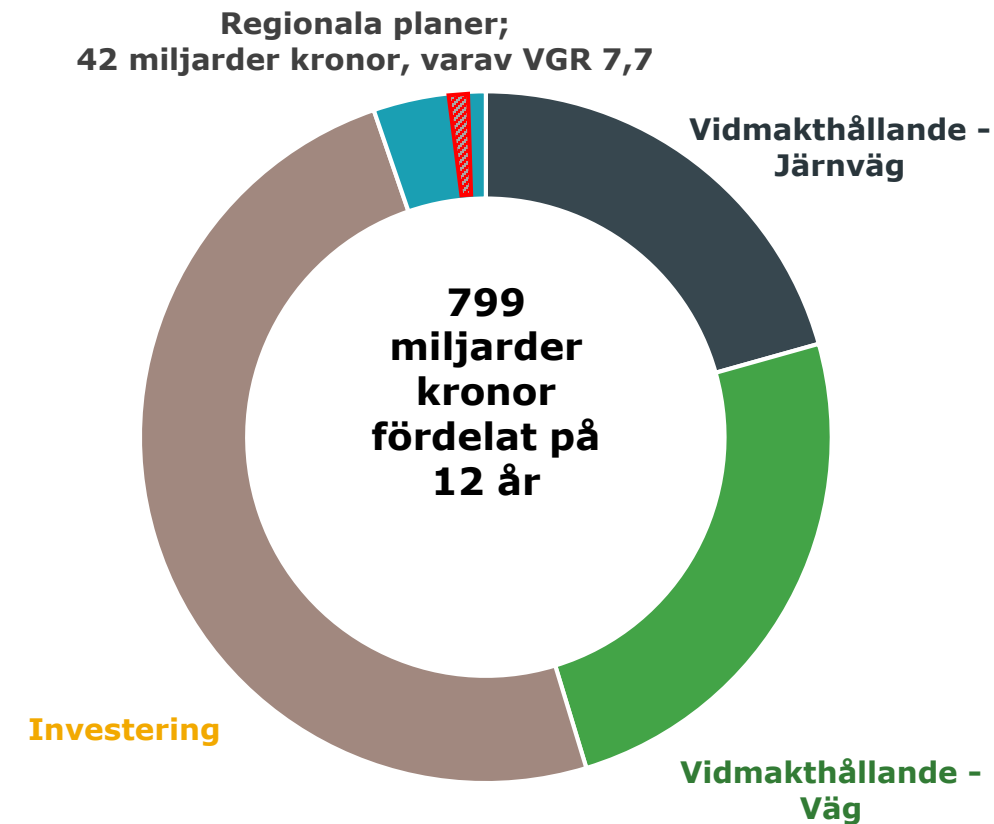

Planupprättare för regional transportinfrastruktur

VGR är regional planupprättare transportinfrastruktur

- Ingår i det regionala utvecklingsansvaret
- Regional infrastrukturplan för Västra Götaland är en del av nationell infrastrukturplan
- Uppdrag och ekonomisk ram från regeringen
- De transportpolitiska målen och regeringens planeringsdirektiv anger förutsättningarna
- Styrts av Förordning (1997:263) om länsplaner för regional transportinfrastruktur

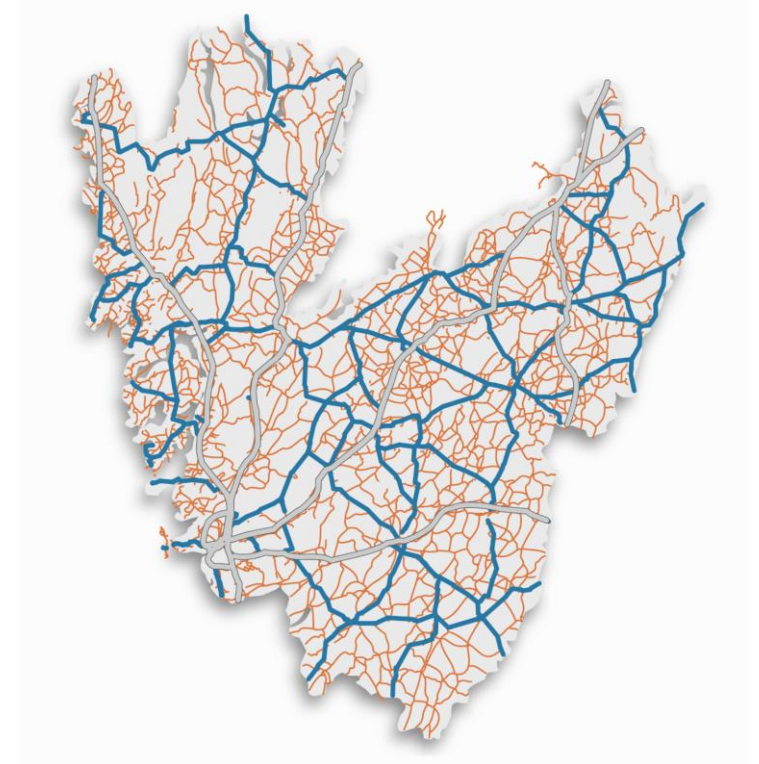
Nationell infrastrukturplan

Regional infrastrukturplan tas fram av VGR och omfattar:

- Investeringar i statliga vägar som inte ingår i stamvägnätet (regionala riksvägar och länsvägar)
  - Namngivna väg- och kollektivtrafikåtgärder
  - Potter för kollektivtrafik, cykel och mindre vägåtgärder
- Statlig medfinansiering till kommuner
  - Kollektivtrafik, cykel och miljö/trafiksäkerhet

Kapaciteten på
järnvägen brister
i Västra Götaland

Taket är nått
sedan 2013!

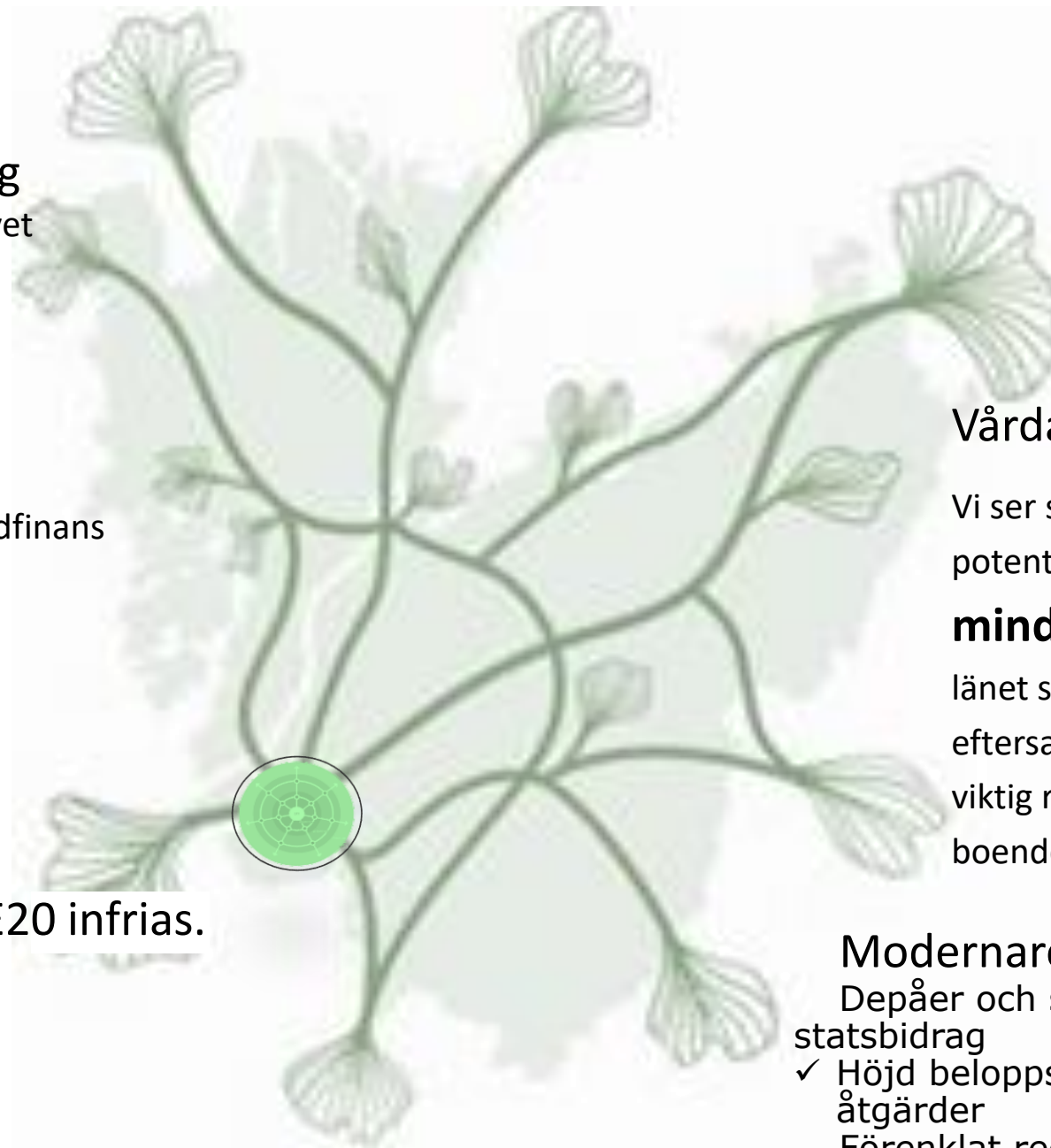
ENIG REGION!

1. Stambana Göteborg-Borås-Jönköping
- Från 7-19 milj resor inkl Förstärkningsalternativet
2. Fyra spår Göteborg - Alingsås
- Vårda det vi har - säkra nödvändig kapacitet
3. Oslo – Hamburg – del av TEN-T
- ett av EU's 9 prioriterade stråk upp till 50% medfinans
4. Satsningar på regionala järnvägar
- Södra Bohusbanan står på tur
5. Nya slussar i Trollhätte kanal
- Verka för en utveckling av Vänersjöfarten

Dessutom ska löftet om fullt utbyggd E20 infrias.

Samtliga tre storstadsregioner föreslår:

Riktad pott för storstadsåtgärder

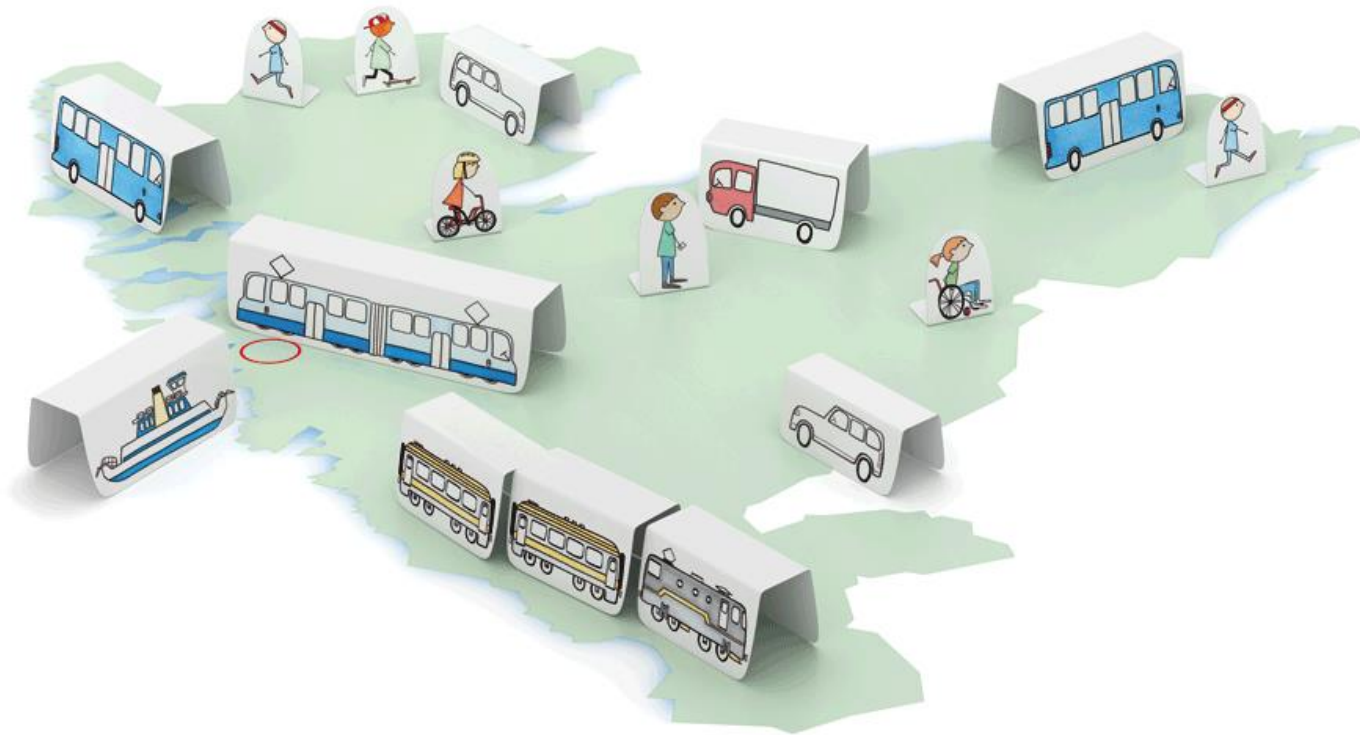
Vårda det vi har:

Vi ser särskilt stor nytta och potential i underhåll av det **mindre vägnätet** i länet som länge har varit eftersatt, men tjänar en viktig roll för näringsliv och boende.

Modernare regelverk

- Depåer och spårfordon som statsbidrag
- ✓ Höjd beloppsgräns namngivna åtgärder
- Förenklat regelverk
- cykelvägbyggnad
- Statlig finansiering av steg 1 & 2

VGR är avtalspart i Västsvenska paketet

34 miljarder

6 mil busskörfält

Förlängda
tågplattformar

Pendelparkeringar
för cykel och bil

Marieholmstunneln

Västlänken – ny
tågtunnel

Hisingsbron
(medfinans)

Mm mm...

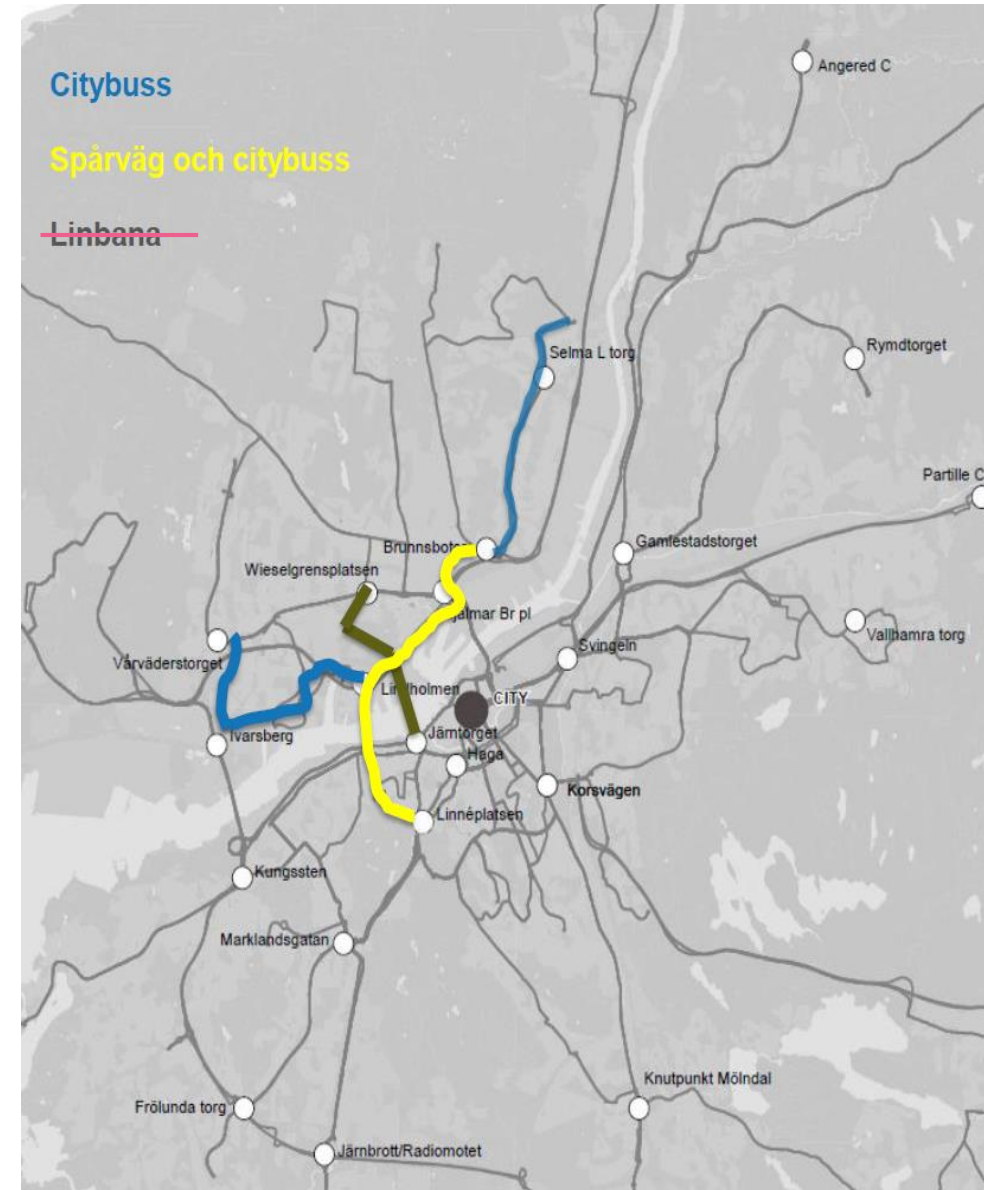
<https://www.youtube.com/watch?v=DMfYv8CWn4E>

Sverigeförhandlingen - Storstad

Här är utmaningarna trängsel och miljö....

7 miljarder till kollektivtrafikens infrastruktur varav VGR står för 1,9 mdr

Regional aktör bredbandsutbyggnad

VGRs roll inom bredband

VGR ansvarar för att samordna och driva på bredbandsutbyggnaden i hela länet

- Samverkan med alla aktörer inkl kommunerna
- Vi ligger näst bäst till i landet trots att vi är ett stort län
- Vi har ett eget regionalt bredbandsstöd
- Vi har en stor andel fiberföreningar

Regional kollektivtrafikmyndighet

Västra Götalandsregionen är kollektivtrafikmyndighet

- Regional kollektivtrafikmyndighet, ansvarig för den allmänna kollektivtrafiken.
- VGR beslutar om den övergripande inriktningen i regionalt trafikförsörjningsprogram och tar fram målbilder och strategier för kollektivtrafikens utveckling.
- VGR är ensam ägare av Västtrafik och beslutar om budget och uppdrag för Västtrafik

Trafikförsörjningsprogram 2021 – 2025
Hållbara resor i Västra Götaland

Antaget av regionfullmäktige 18 maj 2021

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Västtrafik jobbar på uppdrag av infrastruktur- och kollektivtrafiknämnden

- Västtrafik upphandlar kollektivtrafiken.
- Upphandlade trafikföretag utför trafiken och ansvarar för förare och fordon (undantag tåg och viss båttrafik).
- Västtrafik beslutar hur linjer ska dras, hur ofta en buss ska gå och var resecentrum och hållplatser ska ligga.

Trafikförsörjningsprogrammet är en del i omställningen att öka andelen hållbart resande

Trafikförsörjningsprogram 2021-2025

- Övergripande mål om hållbara resor
- Återtagande av nivåer och marknadsandel som innan pandemin
- Revidering påbörjad 2023 för nytt program

ÖVERGRIPANDE MÅL

ANDELEN HÅLLBARA RESOR SKA ÖKA I HELA VÄSTRA GÖTALAND
– MED AMBITIONEN ATT ALLA RESOR SKA VARA HÅLLBARA

MÅL FÖR TRAFIKFÖRSÖRJNINGSPROGRAM 2021 – 2025

- Kollektivtrafikens marknadsandel* ska återtas, minst 33 %.
- Andelen resor med kollektivtrafik, cykel och gång ska återtas, minst 40 %.

- Andelen invånare med högst 60 minuters restid med kollektivtrafik till närmsta pendlingsnav och minst 10 resmöjligheter per vardag (i båda riktningar) ska vara minst 82 %.
- Antal resor med kollektivtrafik ska återtas, minst 350 miljoner resor**.

- Andelen invånare som anser att det är enkelt att åka med Västtrafik ska öka till minst 65 %.
- Andelen invånare som känner trygghet att åka med Västtrafik ska öka till minst 70 %.
- Antal prioriterade hållplatser och terminaler som är anpassade för personer med funktionsnedsättning ska öka till minst 800 stycken.

- Utsläppen av CO₂ per personkilometer i kollektivtrafiken ska minska med minst 85 % jämfört med år 2006.

Vidgat perspektiv – från kollektivtrafik till hållbart resande

- **Exempel på projekt**
- Vintercyklist
- Cykelvänlig arbetsplats
- På egna ben (skolor i hela Västra Götaland)
- Pendla med elcykel
- Buss o Hoj
- Klimatsmart semester (webverktyg)
- Samåkningsprojekt
- Samverkan med företag kring nya resvanor
- Med mera.....

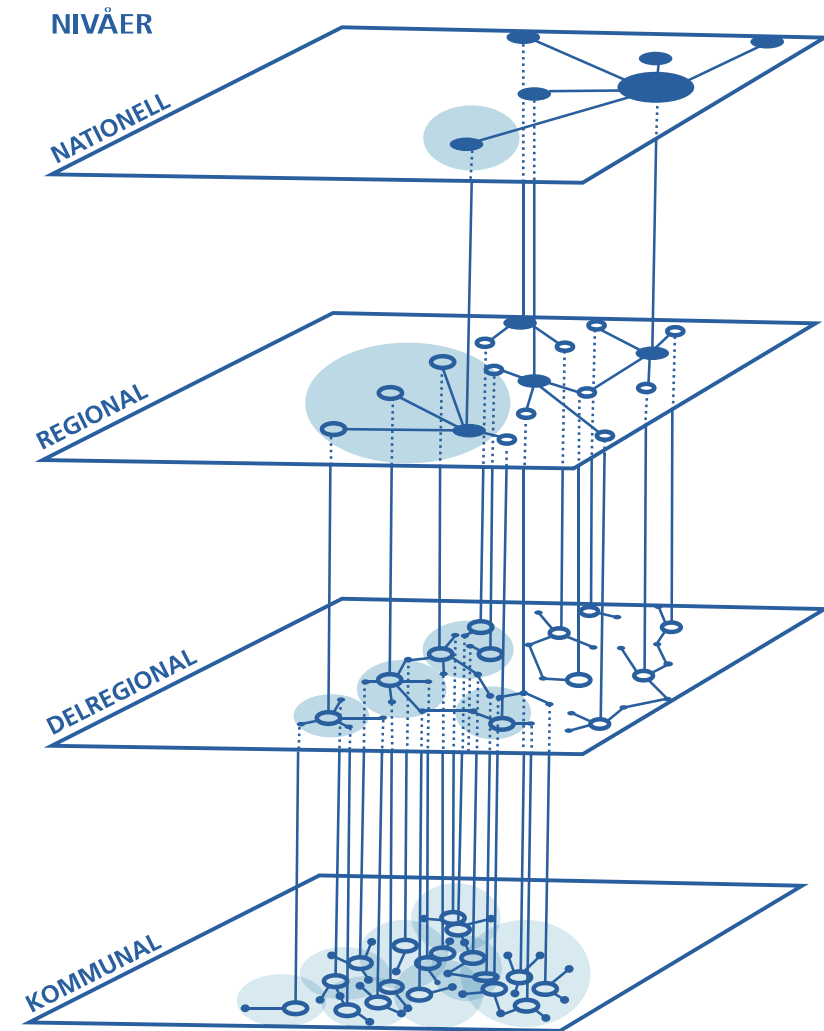

Regional utveckling/samordning/samhällsplanering

Samhällsplaneringen grundar sig i ett delat ansvar och samspel mellan aktörer i olika planeringsnivåer

Vi vill möjliggöra:

- Samplanering när den funktionella geografin vidgas
- Regionövergripande kunskapsunderlag/analyser – i syfte att kommunerna kan se sig i ett regionalt sammanhang
- Synergier och effektivisering
- Samordning av olika beslutsnivåer och politikområden
- Gemensamma förhållningssätt och strategier som stödjer hållbar utveckling i hela Västra Götaland

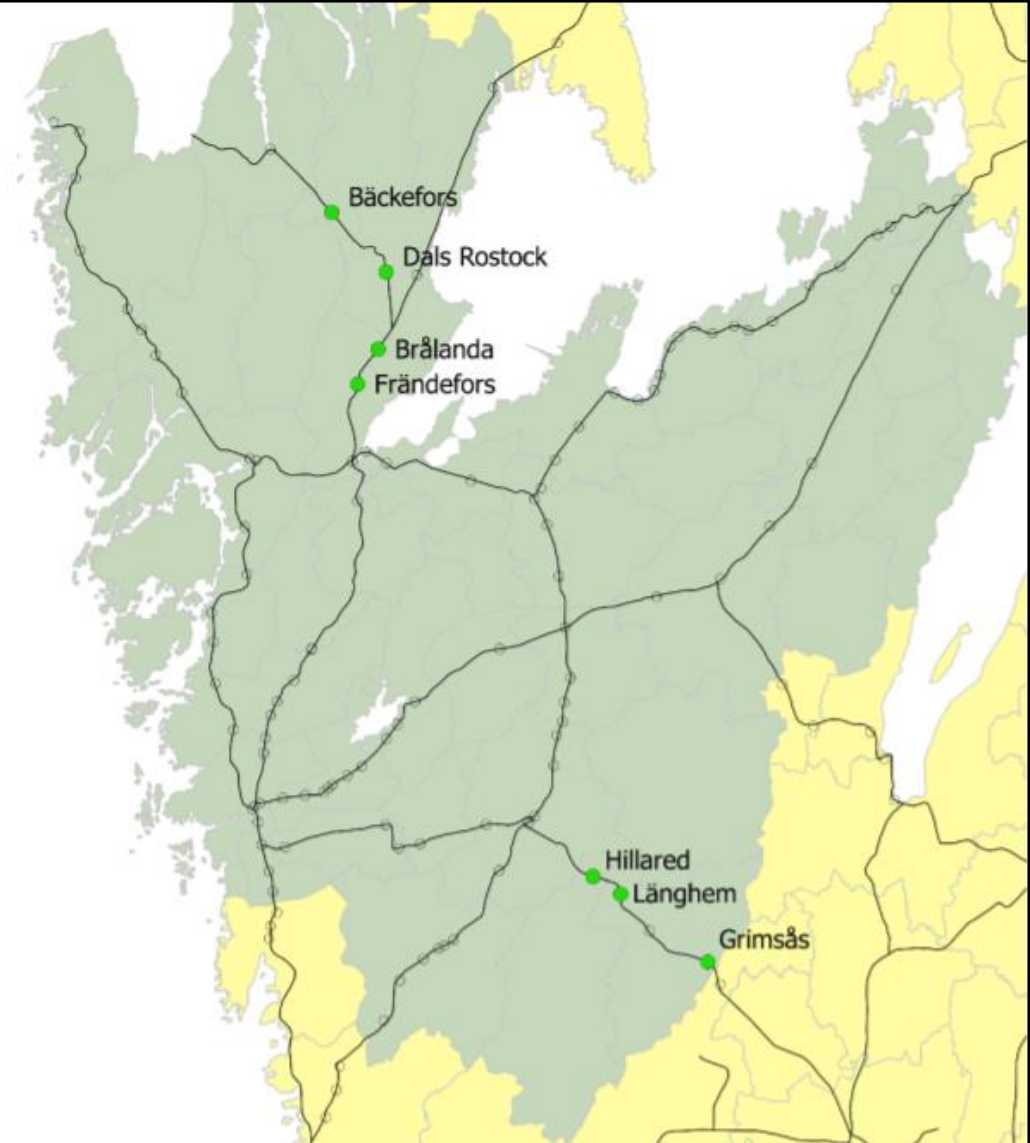

Exempel: Samhällsplanering och stationsutveckling

Syfte: Västra Götalandsregionen vill tillsammans med aktuella kommuner, kommunalförbund, Trafikverket och Västtrafik i ett tidigt skede förbereda och stödja en samhällsplanering där nya stationers potential kan nyttjas till fullo.

Mål:

- Samla ihop aktörerna
- Öka kunskap, gemensamt lärande
- Tydliggöra förutsättningar, utmaningar, behov och möjligheter
- Skapa tydlighet i fortsatt process
- Färdplan framåt

Målbild Tåg 2035 kompletteras med att öppna dessa 7 stationer.

Västra Götalandsregionen är:

**Planupprättare
regional
transport-
infrastruktur**

**Regional aktör
bredbands-
utbyggnad**

**Regional
kollektivtrafik-
myndighet**

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN

Ny utformning av Västtrafiks seniorerbjudande

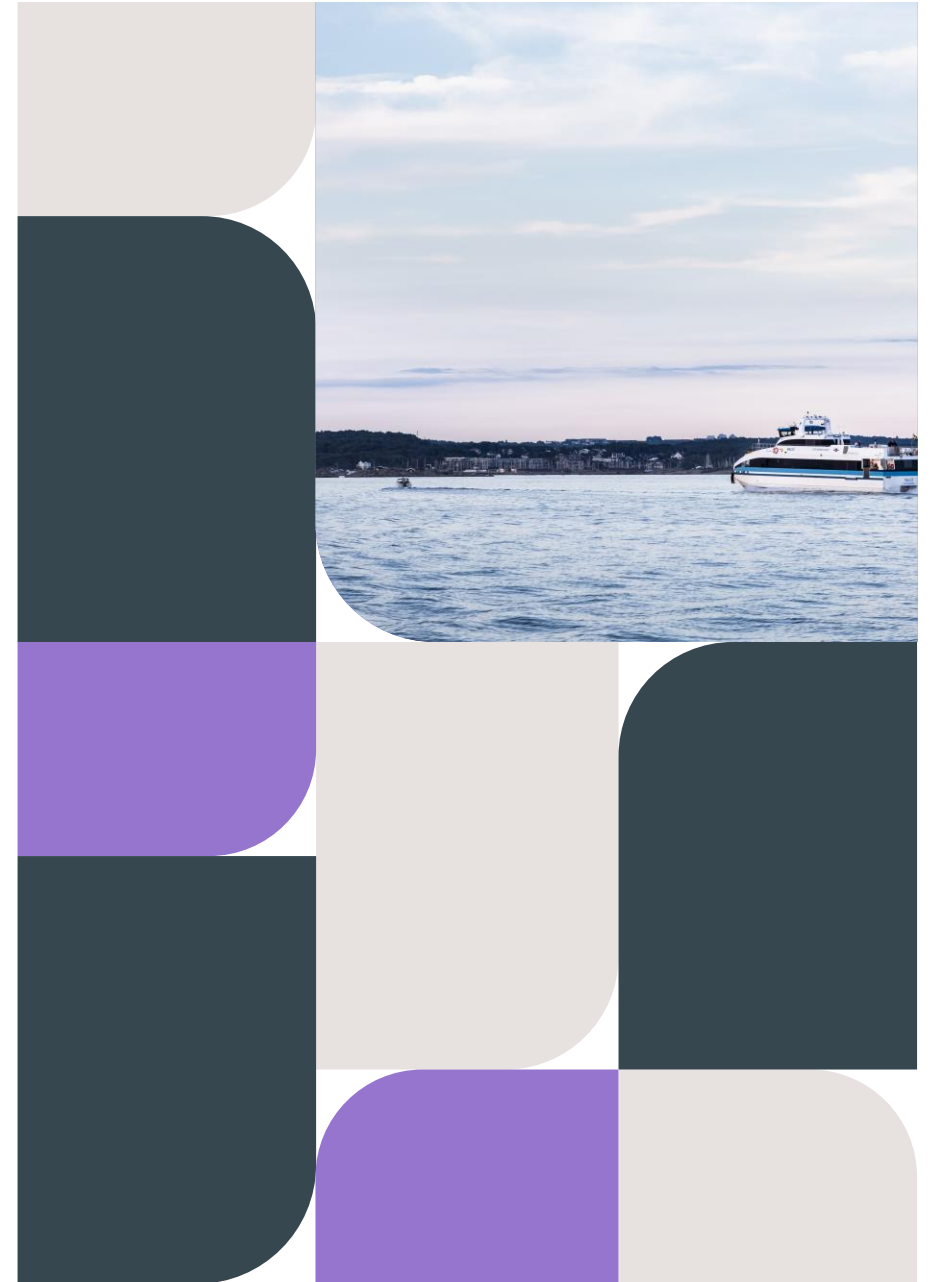
IKN godkände den 18 oktober Västtrafiks förslag till ny utformning av seniorerbjudandet enligt följande:

- Valmöjlighet mellan 65, 70 och 75 år
- I Borås, Göteborg, Mölndal och Partille endast lågtrafik
- I övriga kommuner valmöjlighet mellan lågtrafik och dygnet runt
- Kommuner med omlottzon kommer att ges möjlighet att låta seniorerna välja zon (*prel 2025, kräver systemutveckling*)
- Ingen möjlighet att ta ut en administrativ avgift av seniorerna
- Samma giltighet i trafikutbudet som idag
- Uppföljning 2025

Dialog om trafikförsörjnings- programmet för Västra Götaland

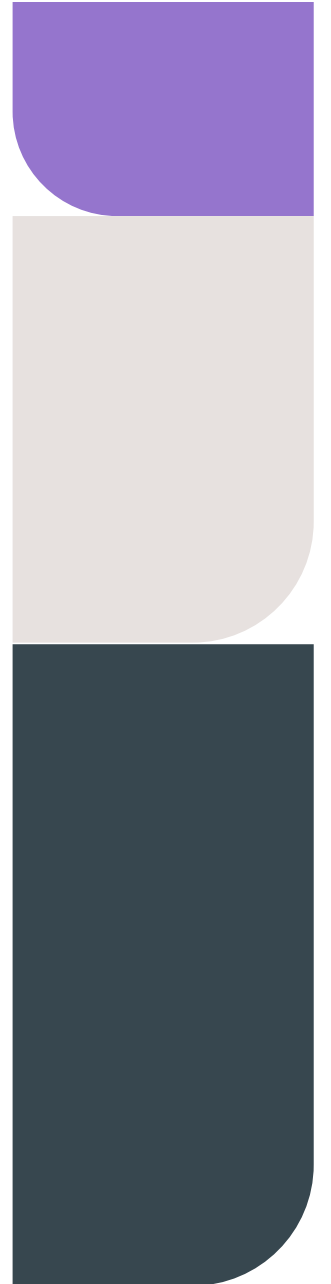
Regionala pensionärsrådet 231109

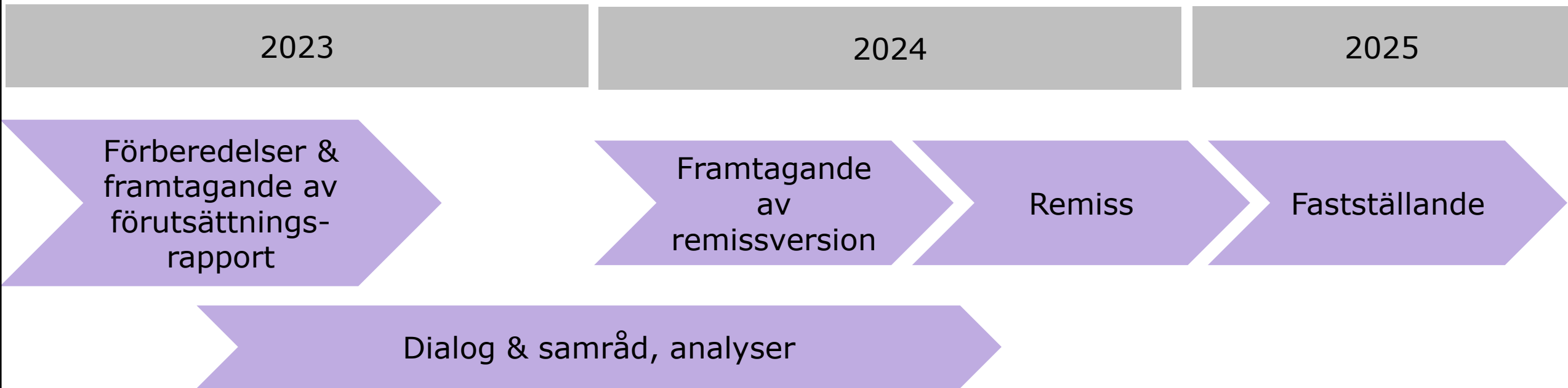

Syftet med programpunkten

- Informera om revidering av trafikförsörjningsprogrammet och strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor
- Föra dialog/lyssna in era tankar och idéer: vad tycker ni är viktigt för oss att veta för att utveckla kollektivtrafiken?

Tidplan

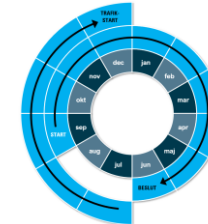
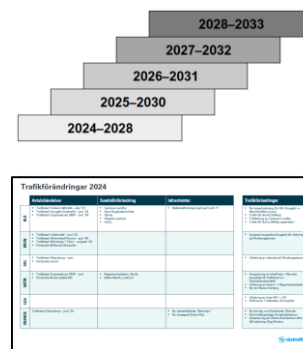
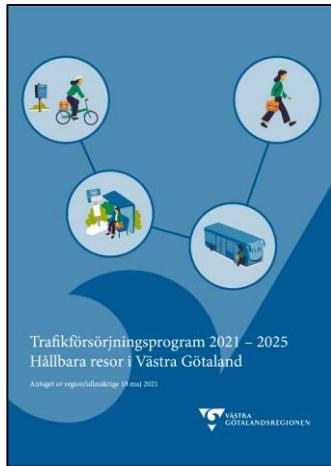

Varför ett trafikförsörjningsprogram?

Och vad är det egentligen?

Från trafikförsörjningsprogram till trafik

Linje	Station	06:00	06:30	07:00	07:30	08:00	08:30	09:00	09:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	17:00	17:30	18:00	18:30	19:00	19:30	20:00
100	Göteborg	06:00	06:30	07:00	07:30	08:00	08:30	09:00	09:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	17:00	17:30	18:00	18:30	19:00	19:30	20:00
	Borås	06:00	06:30	07:00	07:30	08:00	08:30	09:00	09:30	10:00	10:30	11:00	11:30	12:00	12:30	13:00	13:30	14:00	14:30	15:00	15:30	16:00	16:30	17:00	17:30	18:00	18:30	19:00	19:30	20:00

Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor

Övergripande mål

- Kollektivtrafiken ska utformas så att den är inkluderande och att resenärerna känner sig välkomna.

Åtgärdsområden i strategin

- Ett fullt tillgängligt prioriterat nät
- Ett gott bemötande till alla resenärer
- Resenärerna ska känna sig trygga i kollektivtrafiken
- Inkluderande kommunikation
- Strategisk planering för jämlik kollektivtrafik

Jag åker hellre kollektivt än färdtjänst. Det är billigare, går snabbare och jag kan vara som alla andra.

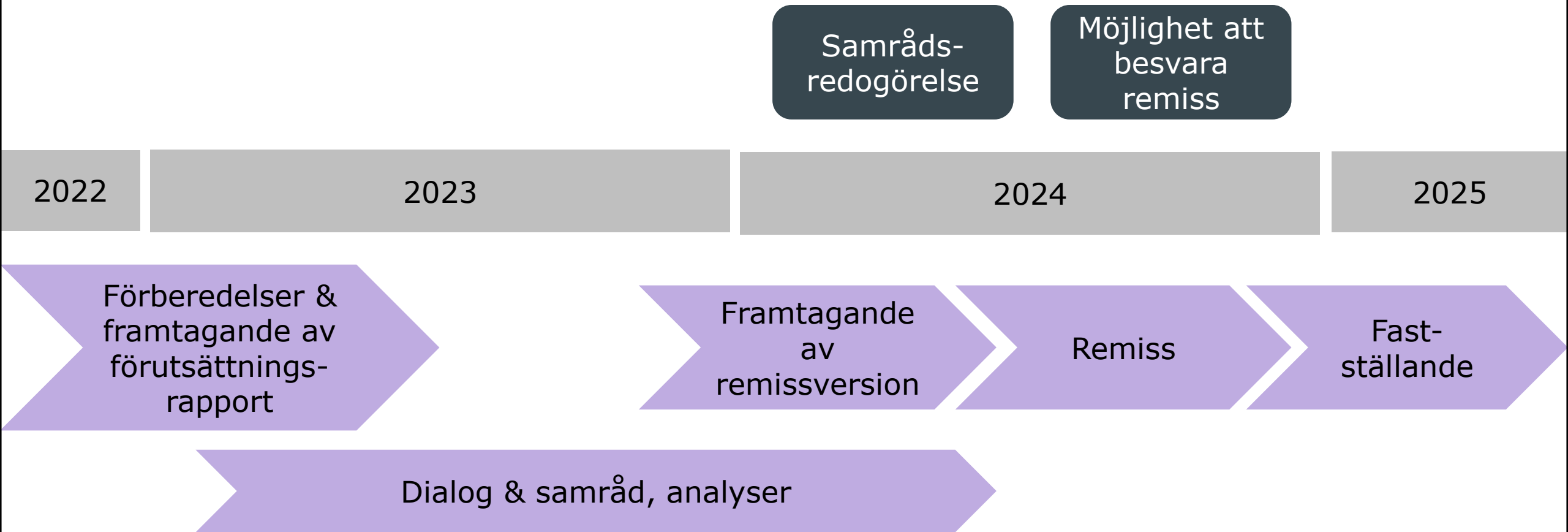
Ur intervju m blind person

Dags för diskussion

Några frågor från oss

- Vad fungerar bra respektive mindre bra med dagens kollektivtrafik utifrån ditt samråds perspektiv? Till exempel vad gäller:
  - Öppettider: dagtid, kvällstid, helger
  - Resor till arbete och studier
  - Resor på fritiden (till exempel vart är det viktigt att kunna ta sig med kollektivtrafik?)
  - Byten
  - Resa längre respektive kortare resor
  - Information om hur man reser
- Vad mer borde vi tänka på när vi planerar kollektivtrafiken?

Processen framåt

VÄSTRA
GÖTALANDSREGIONEN